

Ferran Martínez: "L'educació emocional, la curiositat i la motivació comporten millor resultats acadèmics i personals" - Levante de Castelló - 01/04/2015

Ferran Martínez

El psicòleg i formador de Fapa Castelló ens explica què és educar per a la felicitat i quines pautes podem seguir per afavorir el desenvolupament personal i acadèmic dels nostres fills des de la seua experiència com a coordinador pedagògic i també en la Universitat de Barcelona.

«L'educació emocional, la curiositat i la motivació comporten millor resultats acadèmics i personals»

❑ Martínez creu que «el tipus d'avaluació actual prima els resultats enfront del coneixement», i això implica «un aprenentatge condicionat als resultats i no al desenvolupament personal»

LEVANTE DE CASTELLÓ CASTELLÓ

❑ **Últimament, se sent parlar molt als mitjans de comunicació i a les xarxes socials de la necessitat d'educar per a la felicitat. Però, què significa? En què consisteix?**

❑ Es tracta de donar les eines als nostres fills i filles perquè aprenguen a desimboldre's en la vida de manera que se senten satisfetes i satisfets en ells mateixos i en el seu entorn; a gestionar les seues emocions i les dels altres, a conèixer el seu cos i a modular-lo per sentir-se bé o, per exemple, a aprendre de les nostres conductes impulsives o inadaptades per transformar-les en reflexió i serenitat.

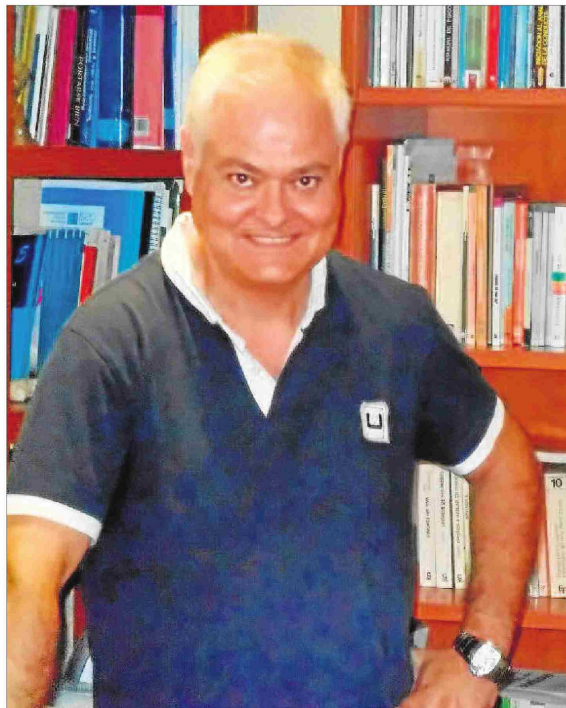
En aquest sentit també és important saber gestionar els autopensaments, de manera que conduïsquen a emocions adequades facilitadores de satisfacció personal i conductes adaptatives, és a dir, de comunicació i expressió positiva amb els altres. En definitiva, la base de l'educació per a la felicitat consisteix a saber desenvolupar els propis punts fort, capacitats, aptituds i fortalles personals per sentir-se bé en el present, però també que ens permeta ser feliços a llarg termini.

❑ **Quins són els coneixements més importants en el procés d'aprenentatge en les diferents etapes educatives per afavorir el desenvolupament de l'alumnat?**

❑ Aprendre a conèixer-nos a nosaltres mateixos, entendre el món i el nostre entorn, saber-nos adaptar, expressar i desenvolupar amb els altres de forma positiva, és a dir, augmentant, al mateix temps, la nostra autoestima.

❑ **Moltes vegades es contraposa educar per a la felicitat en educar per aprovar un examen, fent referència a l'ensenyament tradicional. Què en pensa?**

❑ Evidentment, aprovar un examen no ens portarà a la felicitat, mentre que aprendre de les nostres emocions, crear motivació, curiositat, desig de saber més sobre nosaltres i el món, ens portarà a tenir millors resultats acadèmics i personals. Actualment, el tipus d'avaluació prima els resultats en

Ferran Martínez és especialista en psicologia clínica i pedagogia. LEVANTE-EMV

front del coneixement, implica un tipus d'aprenentatge condicionat als resultats i no al desenvolupament personal, amb la qual cosa podríem dir que moltes vegades està en conflicte amb la felicitat a llarg termini.

❑ **Són necessaris els exàmens? Per a què serveixen? Quines alternatives hi ha?**

❑ Els exàmens són una forma d'avaluar coneixement i, si es fan adequadament, poden ser una bona eina per conèixer allò que hem après. No obstant això, hem de buscar nous recursos i noves eines que complementen els exàmens, perquè aquests no siguin l'única via d'avaluació.

Segons Valdez y Omalley (1992) pot ser una alternativa qualsevol altre mètode per sa-

«Hem de buscar nous recursos

i noves eines que complementen els exàmens, perquè aquests no signifiquen la única via d'avaluació»

«S'han de racionalitzar les

activitats extraescolars depenen del què és important que aprenga cadascú segons les seues aptituds»

ber allò que un estudiant sap o pot fer i que mostre el seu progrés i aprenentatge com, per exemple, activitats com projectes diaris, debats, treballs en grup, presentacions, blogs, treballs de camp o expressió artística, etc. També és important per al professorat utilitzar instruments de recollida de dades com rúbriques, escales, taules d'autoavaluació o coavaluació, diaris o llibretes personals de treball, etc.

❑ **A més de la pressió a la qual poden sotmetre els exàmens a l'alumnat, les famílies també solen queixar-se de la càrrega de deures que els xiquets i xiquetes porten a casa. Són necessaris els deures? Per a què haurien de servir? Per a què serveixen?**

❑ Els deures o tasques escolars ajuden a consolidar coneixements, a organitzar-se a adquirir hàbits de treball i esforç personal, a reforçar allò que aprèn a l'escola en un àmbit propi facilitador de la consolidació de coneixements. Això no vol dir que la forma en què de vegades tenen deures els nostres fills i filles, siguen les adequades. S'hauria de coordinar, per exemple, el temps i les diferents matèries o el mateix professorat, entre ells, per racionalitzar-los i modernitzar-los. Una bona opció seria adaptar-los, per exemple, a l'ús de les TICs a casa (ordinador, internet i xarxes socials escolars).

❑ **Existeixen alternatives als deures que puguin complir els objectius per als quals es programen aquestes tasques?**

❑ Sí, hi ha alternatives però dependrà del tipus de matèria a aprendre, del tipus d'alumnat i la seua manera d'adquirir aquests coneixements. Es poden plantejar, per exemple, estratègies per aprendre forma creativa i diferent que consoliden coneixements i ajuden a crear curiositat i motivació per seguir aprenent o augmentar eixos coneixements de forma més pràctica.

❑ **Un altre factor que provoca l'excessiva programació diària dels xiquets i xiquetes, a més dels deures, són les activitats extraescolars. Quina és la seua opinió al respecte? Van actualment, massa carregats de feina els xiquets i xiquetes?**

❑ S'hauria també de racionalitzar i filtrar les activitats extraescolars depenent del temps, de què és important que aprenga cadascun dels nostres fills i filles, veure les seues aptituds i capacitats a mantenir i desenvolupar o crear, sense descuidar el treball personal a casa que requereix temps i un bon hàbit de treball. Consultar a professionals de l'educació, pot ajudar a filtrar i racionalitzar les activitats extraescolars que convenen més als nostres xiquets i xiquetes, depenent de les seues característiques personals.

❑ **Per a quines activitats se'ls hauria de deixar més temps lliure?**

❑ Això dependrà de cada alumne, de les seues característiques i aptituds. Però, en general, activitats per a cultivar l'esport i l'aire lliure, les relacions socials i l'esbarjo personal creatiu: art, pintura, ball, música, tocar un instrument, poden ser activitats adequades.

❑ **Què poden fer les famílies per afavorir a educar per a la felicitat als seus fills i filles?**

❑ Aprendre a "aturar" el dia a dia, reflexionar i portar a terme els objectius plantejats a poc, a poc, per centrar-nos en les capacitats personals, aptituds, coses que motiven i donen seguretat als nostres fills i filles. Es tracta de compensar dificultats, mancances personals i conflictes que moltes vegades entorpeixen, bloquegen l'aprenentatge, l'autoestima, l'expressió personal i, en darrer terme, la felicitat dels nostres xiquets i xiquetes.